

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р инж. **ВАЛЕНТИН ТОДОРОВ ЧОЧЕВ**
факултет ПБЗН при Академия на МВР

ОТНОСНО: Конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“

област на висшето образование: 5. „Технически науки“

професионално направление: 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“

по учебните дисциплини: Хидравлика и водоснабдяване за пожарогасене” и „Проектиране на системи за пожарогасене“ в катедра „Тактика“ на факултет ПБЗН при Академията на МВР

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен от Академията на МВР в ДВ брой бр. 42 от 08.05.2026 г. за нуждите на катедра “Тактика” при факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ на Академията на МВР.

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед рег. № 4581з-1721/10.08.2026 г. на ректора на Академията на МВР.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

Единственият кандидат, д-р инж. Свилена Севдалинова Арабаджиева, е родена на 16.10.1984 г. в гр. Елена. Притежава ОКС „бакалавър“ по специалността „Пожарна и аварийна безопасност“ придобита във факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ при Академията на МВР, образователно-квалификационна степен „магистър“, придобита в Академията на МВР, диплома серия А2011, рег. № 9442/2011 г. и образователна и научна степен „доктор“, диплома KN 56921/25.11.2024 г. от Академията на МВР, по докторска програма „Техника на безопасността на труда и противопожарна техника“.

На работа в системата на МВР е назначена със заповед рег.№ К-6583/29.10.2007 г на длъжност Инструктор VI степен в група „ДПКПД“ на първа РСПБЗН – Русе. В периода 2007–2011 г е изпълнявала длъжностите Инструктор VI -IV степен в РДПБЗН - Русе и РДПБЗН - Велико Търново.

След успешно издържан конкурс, със заповед рег. № з-219/15.02.2012 г. считано от 05.03.2012 г, е назначена на академичната длъжност „асистент“ в катедра „ППТ и АСД“ към факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ при Академията на МВР.

Със заповед рег. № 4581з-801/28.06.2021 г. е преназначена на академичната длъжност „старши преподавател“ в катедра „Тактика“ към факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ при Академията на МВР, която длъжност заема и към настоящия момент.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

За участие в конкурса д-р инж. Свилена Арабаджиева е представила публикуван монографичен труд и други научни публикации, които не повтарят научните публикации, представени при защитата на дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор“. С придобитата ОНС „доктор“, над двегодишен период на заемане на академична длъжност асистент/ старши преподавател, кандидатът отговаря на условията, визирани в Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ), изискващи се за начало на оценяване изпълнението на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионалното направление.

В конкурса за академичната длъжност „доцент“ д-р инж. Свилена Арабаджиева, видно от представената Справка за съответствие с минимални национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионалното направление 5. „Технически науки“, професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“, публикувани след придобиване на ОНС „доктор“, участва с 1 монография и 23 публикации.

Изпълнението на наукометричните показатели съгласно минималните национални изисквания, описани в чл. 26, ал. 2 от Закона за развитието на академичния състав в Република България и Приложение към чл. 1а, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, е следното:

Група показатели А - 50 точки при изискващи се 50 точки

Показател 1: *Дисертационен труд за присъждане на ОНС "доктор"* – представена е диплома KN 56921/25.11.2024 г. от Академията на МВР, по докторска програма „Техника на безопасността на труда и противопожарна техника“ за придобитата ОНС „доктор“ по научната специалност „Техника на -

Група показатели В - 100 точки при изискващи се 100 точки

Показател 3: *Хабилитационен труд* - представена е самостоятелна монография „Водоснабдяване за вътрешно пожарогасене: вътрешни пожарни кранове“, издател Академия на МВР, София, ISBN 978-954-348-267-2.

Група показатели Г - 303,35 точки при изискващи се 200 точки

Показател 7: *Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация* – 2 броя публикации в съавторство, от които кандидатът е на първо място в 1 бр. от тях (публикация с номер № Г-7-1), в 1 бр. на второ място (публикация с номер № Г-7-2).

Показател 8: *Научна публикация в нереферирани списания с научно рецензиране или редактирани колективни томове* – 23 броя публикации, от които 5 бр. самостоятелни (публикации с номера № Г-8-2, Г-8-4, Г-8-6, Г-8-12 и Г-8-18), 18 броя в съавторство, от които кандидатът е на първо място в 9 бр. от тях (публикации с номера №№ Г-8-1, Г-8-3, Г-8-5, Г-8-10, Г-8-13, Г-8-15, Г-

8-16, Г-8-17 и Г-8-20), в 7 бр. на второ място (публикации с номера № Г-8-7, Г-8-8, Г-8-9, Г-8-11, Г-8-14, Г-8-19 и Г-8-21), в 2 бр. на трето място (публикации № Г-8-22 и Г-8-23). Не са представени разделителни протоколи по отношение на приноса в публикациите в съавторство, поради което на основание забележка 6 от Приложение към чл. 1а, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ коефициента за публикациите се разделя поравно между авторите.

Група показатели Д - 99 точки при изискващи се 50 точки

Показател 12: *Цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация* – представени са 5 цитата на две публикации. Брой точки по показател 12 – 50 т.

Показател 13: *Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране* – представени са 13 цитирания на 9 научни труда на кандидата. Брой точки по показател 13 – 39 т.

Показател 14: *Цитирания в нереперирани издания с научно рецензиране* – представени са 5 цитирания на 4 научни труда. Брой точки по показател 14 – 10 т.

Група показатели Е - 10 точки при изискващи се 0 точки

Показател 18. *Участие в национален научен или образователен проект* -представен е административен договор рег.№ КП-06-М67/8 от 15.12.2022 г. за финансиране на проект след спечелен на проведен от Фонд „Научни изследвания“ конкурс за „Финансиране на фундаментални изследвания на млади учени и постдокторанти - 2022 г.“. Кандидатът д-р инж. Свилена Арабаджиева участва като член на научния колектив.

Извършената оценка показва, че минималните национални изисквания по групи показатели за заемане на академичната длъжност „доцент“, област на висшето образование 5. „Технически науки“, професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“ съобразно изискванията на Приложение към чл. 1а, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, са изпълнени.

Общият брой точки е 562,35 точки при изискващи се 400 точки.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Кандидатът д-р инж. Свилена Арабаджиева, след успешно издържан конкурс, със заповед рег. № з-219/15.02.2012 г. считано от 05.03.2012 г, е назначена на академичната длъжност „асистент“ в катедра „ППТ и АСД“ към факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ при Академията на МВР.

Със заповед рег. № 4581з-801/28.06.2021 г. е преназначена на академичната длъжност „старши преподавател“ в катедра „Тактика“ към факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ при Академията на МВР, която длъжност заема и към настоящия момент. Във факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ към Академията на МВР д-р Арабаджиева до 2019 година основно е водела упражнения по дисциплините

„Учебна практика (Оперативно дежурство)“, „Хидравлика и противопожарно водоснабдяване“ и „Спасителни дейности“. От тогава до момента преподава изцяло дисциплините „Хидравлика и водоснабдяване за пожарогасене“ и „Логистика“.

Въз основа на горното считам, че д-р инж. Свилена Арабаджиева притежава необходимият преподавателски опит за заемане на академичната длъжност „доцент“.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Както бе отбелязано в т. 3 от настоящето становище приемам, че отношение към темата на конкурса имат 1 монография и 23 публикации.

Монографията „Водоснабдяване за вътрешно пожарогасене: вътрешни пожарни кранове“, е разработена в съответствие с учебните програми по дисциплината „Хидравлика и водоснабдяване за пожарогасене“ и е резултат от дългогодишна експериментална дейност и изследване на проблемите на този вид водоснабдяване. Монографията е с обем от 120 страници и е структурирана във въведение, 4 глави и основни изводи и предложения.

Монографията изследва водоснабдяването за вътрешно пожарогасене чрез вътрешни пожарни кранове като цялостна техническа, нормативна, експлоатационна и организационна система. Основната цел е разработването на научно-приложна рамка за оценяване и повишаване на надеждността на ВПК, като се обвържат проектното покритие на сградата, продуктовото съответствие, хидравличните характеристики, правилният монтаж, техническата поддръжка, обозначаването, подготовката на ползвателите и оперативното използване от пожарните екипи. За постигането на тази цел са приложени историко-нормативен и сравнителен анализ, хидравлично моделиране, експериментални измервания, анкетни проучвания и анализ на регистрирани пожари.

Въпреки, че монографията е насочена към научно-изследователската дейност, информацията може да се използва и от курсантите и студентите, обучавани в бакалавърската и магистърска степен към факултет «Пожарна безопасност и защита на населението» към Академия на МВР и от широк кръг специалисти, като инженери и докторанти при изследване и решаване на задачи свързани с проектирането и изпълнението на вътрешни пожарни кранове.

От представените публикации за участие в конкурса, изследователската дейност на д-р инж. Свилена Арабаджиева може да се групира в следните основни направления:

- пожарна безопасност и защита на пътниците в железопътния транспорт - (трудове Г-8-1, Г-8-3, Г-8-4, Г-8-5, Г-8-16, Г-8-17, Г-8-18, и Г-7-2);

- оценка на риска, нормативен контрол и безопасност на специфични обекти - (трудове Г-8-2, Г-7-1, Г-8-6, Г-8-9, Г-8-10, Г-8-11, Г-8-15 и Г-8-21);
- противопожарно водоснабдяване и средства за първоначално пожарогасене - (трудове Г-8-12, Г-8-20, Г-8-22 и Г-8-23);
- иновативно обучение и спасителни дейности - (трудове Г-8-7, Г-8-8, Г-8-13, Г-8-14 и Г-8-19);

Количеството на представените за оценка публикации оценявам като достатъчно за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент”. Считам, че са изпълнени изискванията на чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ и представените от д-р инж. Свилена Арабаджиева монографичен труд и публикации не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор".

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

Представените от кандидата претенции за приноси са основно в областите на доказване на нови страни на вече съществуващи научни области, проблеми, теории, хипотези, придобиване на нови знания, насочени към конкретна цел или обект, както и получаване на потвърдителни факти, поради което считам, че научните приноси от приетите трудове, имащи отношение към областта на конкурса, имат научно-приложен характер.

Считам, че основна част от приносите в научните трудове на д-р инж. Арабаджиева произтичат от неговата изследователска дейност в направленията, формулирани в т. 5 от настоящото становище и могат да бъдат обобщени по следния начин:

1. Разработени са математически, вероятностни и числени модели за анализ, оценяване и управление на пожарния риск- трудове № 2.6, 2.8, 2.9, 2.10, 2.12, 2.15, 2.18, 2.21, 2.23.

2. Проведени са експериментални и приложни изследвания за повишаване на пожарната безопасност в железопътния транспорт, противопожарно водоснабдяване и средства за първоначално пожарогасене - трудове № 1.1, 2.4, 2.5, 2.13, 2.17, 2.21, 2.22.

3. Изследвани са човешкият фактор, поведението и подготовката на населението и професионалните екипи, като са разработени методики за оценяване на знанията и готовността за действие, обучителни модели и практически тренажори за повишаване на пожарната безопасност -трудове № 1.1, 2.1, 2.5, 2.14, 2.16, 2.19, 2.24, 2.25.

4. Предложени са научно обосновани организационни, нормативни и управленски решения за усъвършенстване на пожарната безопасност и интегрирани подходи за управление на безопасността в различни обекти и инфраструктури -трудове № 1.1, 2.2, 2.3, 2.7, 2.11, 2.13, 2.20, 2.23.

5. Разширени са научните знания относно пожарната безопасност на специализирани и високорискови обекти, насочени към повишаване на превенцията, оперативната готовност и ефективността на противопожарната защита -трудове № 1.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.11, 2.16, 2.20, 2.21, 2.23)

Значимостта на научно-приложните приноси на кандидата е безспорна. Тя е потвърдена както от броя на откритите цитирания, така и от реалните им приложения в практиката и учебния процес. Всичко това ми дава основание да заключа, че кандидатът е добре разпознаваем и признат в научните среди.

7. Основни критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки. Препоръчвам на кандидата да задълбочи и разшири изследователската си дейност, както и да разнообрази тематиката и формата на научните си публикации основно в областта на хидравликата и водоснабдяването за пожарогасене.

8. Заключение

Смятам, че кандидатът и представените от него научни трудове отговарят на условията, като са спазени количествените показатели регламентирани в Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, като общата ми оценка за цялостната научноизследователска дейност на д-р инж. Свилена Арабаджиева е **ПОЛОЖИТЕЛНА**.

Въз основа на запознаването с представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите с в тях научно-приложни приноси, намирам за основателно да предложа д-р инж. Свилена Севдалинова Арабаджиева да заеме академичната длъжност „доцент” в област на висше образование 5. „Технически науки“, професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“ по учебните дисциплини „Хидравлика и водоснабдяване за пожарогасене” и „Проектиране на системи за пожарогасене“ в катедра „Тактика” на факултет „Пожарна безопасност и защита на населението” при Академията на МВР.

21.09.2026 г
София

Подпис:.....п.....
/доц. д-р инж. Валентин Чочев/